

Årsrapport 2025

Rådet for Statistisk sentralbyrå

9. mars 2026

Innhold

1.	Bakgrunn	3
2.	Rådets hovedbudskap	4
3.	Rådets saksbehandling.....	6
4.	Rådets vurderinger i 2025	6
4.1.	Nasjonalt statistikkprogram og kvalitet i offisiell statistikk	6
4.2.	Datainnsamling og bruk av opplysningsplikt.....	7
4.3.	Forsknings- og analysevirksomheten	7
4.4.	Utviklingsarbeid i SSB.....	7
4.5.	Strategiske administrative temaer	9
4.6.	Andre temaer	10
5.	Prioriterte saker for rådet i 2026	10
	Vedlegg: Oversikt over saker i 2025	11

1. Bakgrunn

Rådet for Statistisk sentralbyrå (SSB) oppnevnes av Kongen i statsråd i henhold til statistikkloven § 19. Rådet skal være bredt sammensatt og uavhengig. SSB er sekretariat for rådet.

Rådet skal bidra til at de oppgavene som tillegges SSB utføres på en best mulig måte. Rådet skal bistå administrerende direktør i statistikkfaglige spørsmål, i spørsmål om forskning og analyse og i andre særlig viktige eller prinsipielle saker. Rådgivingen skal fortrinnsvis være på strategisk nivå. Rådet har egen instruks og er gitt følgende oppgaver:

- a. Rådet skal gi råd i enhver sak det blir forelagt av administrerende direktør.
- b. Rådet kan gi råd til administrerende direktør eller Finansdepartementet etter eget tiltak.
- c. Rådet kan bistå departementet i arbeid med eksterne evalueringer av SSB. Finansdepartementet kan også be Rådet om råd i andre saker.
- d. Departementet skal be om Rådets synspunkter om krav til ny administrerende direktør før stillingen utlyses.

Rådet for Statistisk sentralbyrå

Rådet har sju medlemmer. Rådet hadde følgende sammensetning i 2025:

- Samfunnsøkonom Birger Vikøren (leder)
- Tidl. rigsstatistiker Jørgen Elmeskov (nestleder)
- Professor Grete Brochmann
- Forskningsjef Wenche Dramstad
- Professor Oddrun Samdal
- Konserndirektør Astrid Undheim
- Virksomhetsleder Helge Veum

F.v. Astrid Undheim, Oddrun Samdal, Helge Veum, Grete Brochmann, Jørgen Elmeskov, Wenche Dramstad og Birger Vikøren

2. Rådets hovedbudskap

Rådets samlede vurdering er at SSB har ivaretatt sine samfunnsoppdrag innen statistikk, forskning og analyse i 2025 på en god måte. Dette kapitlet utdyper rådets syn på de viktigste sakene i 2025.

SSBs arbeid for å frambringe fakta og underbygge tilliten til fakta er av stor betydning i samfunnet. I en tid preget av raske endringer, økende informasjonsmengder og tegn til økt splittelse, blir pålitelig statistikk og uavhengig forskning stadig mer avgjørende som kunnskapsgrunnlag for gode beslutninger i offentlig og privat sektor. SSBs rolle som leverandør av kvalitetssikret og relevant kunnskap er derfor sentral både for demokratisk dialog, en velfungerende samfunnsdebatt og samfunnsnyttig forskning og analyse. Rådet vil særlig framheve betydningen av høy faglighet, metodisk integritet, forutsigbar og bred formidling og åpen kommunikasjon som grunnlag for å styrke og bevare samfunnets tillit.

Rådet er opptatt av hvordan SSB kan styrke arbeidet med statistikk og forskning ytterligere, ut fra et strategisk perspektiv. Det er viktig at SSB prioriterer arbeidet med statistikkprogrammet og oppfølgingen av offisiell statistikk. Det årlige fagseminaret gir rådet god anledning til å få bedre innsikt i bredden av SSBs aktiviteter, og møtet med medarbeidere som arbeider på disse feltene er av stor verdi. SSBs formidling av kunnskap om statistikk og forskning på forskjellige måter er svært viktig for å nå og bygge tillit hos ulike brukergrupper. Rådet vil framheve publiseringen av artikler som går dypere inn i utvalgte temaer, under samleoverskriften «SSB innsikt», som ble etablert i 2025. Omleggingen til Dapla, styrkingen av informasjonssikkerheten, oppfølgingen av etterlevelse og de strategiske planene for datadelingstjenestene har betydning for SSBs kjerneoppgaver innen statistikk og forskning, og rådet ser fram til å følge dette viktige arbeidet videre.

Rådet understreker spesielt viktigheten av at SSB har god framdrift i arbeidet med den resterende omleggingen til Dapla og lykkes med dette. Rådet har anbefalt at SSB tydeliggjør målbildet for omleggingen til Dapla. Statistikkene med størst gevinstpotensial bør prioriteres høyt for omlegging. Rådet har også pekt på at SSB må balansere flere hensyn når man skal planlegge i hvilken rekkefølge oppgaver skal gjøres i 2026. Rådet mener at SSB bør legge vekt på å holde motivasjonen blant medarbeiderne oppe gjennom å ha fart i omleggingen. Det kan tale for å prioritere å få gjennom flest mulig statistikker raskt. Samtidig bør SSB utnytte engasjementet i organisasjonen for å starte med de komplekse statistikkene. Rådet er ellers opptatt av at SSB utvikler nødvendige fellesfunksjoner for å sikre god kvalitet og effektivitet i statistikkproduksjonen og har god framdrift i kompetansebyggingen.

En sak rådet har fulgt gjennom lang tid er SSBs planer for bruk av transaksjonsdata. Rådet mener det er svært viktig at SSB kan innhente slike data fra dagligvareaktørene (bongdata) og bankene (BankAxept) for å utvikle og publisere offisiell statistikk over forbruk og kosthold. SSB har utarbeidet et ferdig design for hele produksjonsløpet fra datafangst til publisering som ivaretar nødvendige tiltak for personvern og dataminimering. Rådet anerkjenner det grundige arbeidet for å styrke personvernet. En forskrift om opplysningsplikt vil gi en tydelig avgrensning for bruken av dataene. Det er samtidig viktig å avklare hvem som har det formelle ansvaret for å levere data vs. hvem som faktisk leverer dataene. Rådet støtter planene for en åpen høring. Det er nødvendig å ha god kommunikasjon med de berørte aktørene og bransjeorganisasjoner.

SSB leverte i 2025 en handlingsplan for etterlevelse av NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet til Finansdepartementet. Rådet understreker viktigheten av at SSB oppfyller grunnprinsippene. Rådet mener at SSB bør legge stor vekt på deteksjon og overvåking, vurdere risikoen for uventede hendelser og styrke intern hendelsesrapportering. Rådet anbefaler SSB å være tydelig på hva man kan gjøre innenfor dagens budsjettamme med eventuelle omprioriteringer, og hva som krever

ekstra finansiering om grunnprinsippene skal følges fullt ut. SSBs handlingsplan har en slik trinnvis tilnærming og prioriterer de mest kritiske tiltakene først, både ut fra et risikoperspektiv og med tanke på tilgjengelig kapasitet.

SSB har etablert en ny enhet for etterlevelse av eksterne og interne rammer som er satt for virksomheten. Rådet legger sterk vekt på at ansvaret for etterlevelse ikke bør kombineres med linjefunksjoner. Det er svært viktig å unngå sammenblanding av roller, der noen kontrollerer seg selv. Enheten for etterlevelse ble en del av seksjon for metoder, begrunnet blant annet med synergigevinster ved samarbeid mellom etterlevelse og kvalitetsområdet. Rådet er opptatt av at SSB klargjør og styrker oppfølgingen av etterlevelse. Rådet understreker viktigheten av at enheten har en spisset rolle, et klart ansvar og en tydelig plassering i organisasjonskartet, mens ansvaret for å etterleve regler og rutiner ligger i linja.

SSB har utarbeidet en strategi for datadelingstjenestene. Rådet mener det er viktig at SSB har et tydelig mål bilde for videre utvikling av disse tjenestene og angir hva som skal oppnås, hvordan og når. Rådet har i lengre tid vært opptatt av at SSB bør fase ut utlån av data innen en gitt tidshorisont. Ett av målene i strategien er at SSB-data som ikke er sammenstilt med helsedata fra 2028 kun skal deles gjennom microdata.no eller sikre analyserom. SSB legger opp til at bruken av sikre analyserom vil skje gjennom samarbeid med helsesektoren og norske universiteter og i samsvar med internasjonalt regelverk. Rådet understreker behovet for en presis beskrivelse av hvilke krav som stilles og hvordan dataene beskyttes ved bruk av sikre analyserom.

Rådet har vurdert den årlige rapporten om kvalitet i offisiell statistikk. Kvalitetsevalueringen viste en god etterlevelse av mange av kvalitetskravene i statistikkloven og Retningslinjer for europeisk statistikk. For noen kvalitetskrav er det fortsatt behov for styrket bevissthet og etterlevelse. Rådet anbefaler SSB å utvide målemetodene for å gi et mer korrekt bilde av reelle framskritt, slik at man kan vurdere i hvilken grad kvalitetsprinsippene er tilfredsstillt. Det er viktig at SSB følger opp kvalitetsprinsippene og -målene i omleggingen til Dapla.

Høsten 2025 startet SSB arbeidet med et nytt nasjonalt program for offisiell statistikk som skal gjelde fra 2028. Et forslag til program skal, etter samråd med Utvalget for offisiell statistikk, leveres til Finansdepartementet innen utgangen av november 2026. Arbeidet med programforslaget krever involvering av mange aktører, og rådet vil bidra med sine synspunkter. Arbeidet med å innføre den nye internasjonale standarden i nasjonalregnskapet er et viktig arbeid som vil kreve mye ressurser i SSB de kommende årene. SSB signaliserer at det kan medføre at andre statistikkpubliseringer må nedprioriteres i en periode. Rådet støtter at dette kan være nødvendige tiltak.

Rådet støtter også SSBs planer for å satse på forskning, videreutvikle de økonomiske modellene og gjennomføre en smidig overgang til sky for forskningsvirksomheten. Det er viktig å rekruttere og beholde gode forskere og legge til rette for publisering av forskningsresultater. Internasjonale publiseringer er en viktig del av kvalitetssikringen av utrednings- og modellarbeidet.

Rådet mener det er viktig at SSB jevnlig vurderer strategisk hvordan eksterne faktorer endrer seg og påvirker virksomheten. SSB la fram en analyse av politiske, økonomiske, sosiale og teknologiske faktorer (PEST) i 2025. Rådet anbefaler at betydningen av kunstig intelligens, teknologi, sikkerhet, beredskap, geopolitikk og tillit under press løftes fram i SSBs strategi.

SSB har et høyt aktivitetsnivå og gjennomfører mange viktige prosesser. SSB har fått engangsmidler på enkelte områder, og det er gjort flere grep for å redusere kostnadene. Rådet er opptatt av at SSB prioriterer og effektiviserer sin virksomhet, men anerkjenner at budsjett situasjonen er krevende. Det er viktig at SSB avstemmer ambisjonsnivået og budsjettammene og synliggjør konsekvensene av

nedprioriteringer og budsjettkutt. Det gjelder blant annet arbeidet med informasjonssikkerhet, herunder systemer for overvåking og deteksjon.

3. Rådets saksbehandling

Rådet hadde seks møter i 2025; 23. januar, 28. februar, 2. april 8. mai, 22. september og 3. desember. Tre møter var fysiske og tre digitale. I forkant av det siste møtet hadde rådet et fagseminar.

Rådet vurderte 22 strategiske saker om statistikk, forskning og virksomhetsstyring fra administrerende direktør. SSB orienterte i tillegg rådet om status for aktuelle prosesser, og i fagseminaret presenterte SSB flere statistikk- og forskningstemaer. Sakene som rådet behandlet i 2025 er vist i et vedlegg. SSBs administrasjon ga god bakgrunnsinformasjon i saksdokumentene og var åpen og lydhør i møtene med rådet. En fast post på møtene var «direktørens hjørne» hvor administrerende direktør orienterte kort om nytt siden sist. Finansdepartementet sendte foreløpig tildelingsbrev til SSB for 2025 til rådet og ba om en vurdering.

Rådet har et eget årlig møte med representanter for fagorganisasjonene for å høre de ansattes syn i saker som berører dem. Møtet ble holdt 3. desember 2025. Leder orienterte om rådets syn på aktuelle saker, og de tillitsvalgte tok opp viktige temaer for de ansatte. Møtet handlet blant annet om i) lønn og lønnsforskjeller, ii) budsjett og arbeidspress, iii) intervjuernes situasjon, iv) oppdatering om nytt bygg, v) Dapla og vi) etterlevelse.

4. Rådets vurderinger i 2025

4.1. Nasjonalt statistikkprogram og kvalitet i offisiell statistikk

SSB har startet arbeidet med forslag til nytt statistikkprogram fra 2028. Arbeidet krever involvering av mange aktører i 2026, og rådet vil bidra med sine synspunkter. Rådet understreket viktigheten av at SSB prioriterer arbeidet med statistikkprogrammet og oppfølgingen av offisiell statistikk. Rådet har dessuten forventninger til at departementenes statistikkutvalg som ble opprettet i 2025, diskuterer konkrete statistikkbehov ut fra et helhetlig bruker- og budsjettperspektiv.

SSBs rapport om kvalitet i offisiell statistikk 2025 viste at produsentene har en god etterlevelse av mange av kvalitetskravene i den norske statistikkloven og Retningslinjer for europeisk statistikk. Det er variasjon mellom produsentene i etterlevelsen av enkelte krav. SSB pekte på fortsatt behov for styrket bevissthet og etterlevelse av kvalitetskravet om statistisk konfidensialitet. Det er potensial for å forbedre formidlingen av offisiell statistikk hos flere produsenter, og rapporten anbefaler å utrede etablering av fellesløsninger for formidling, dokumentasjon og metadata. Rådet støttet de nye anbefalingene i rapporten. Det ble pekt på at resultatene er omtrent på samme nivå som tidligere år, til tross for at det er gjennomført mange forbedringstiltak. Rådet anbefalte å utvide målemetodene for å gi et mer korrekt bilde av reelle framskritt, slik at man kan vurdere i hvilken grad kvalitetsprinsippene er tilfredsstillt. SSB bør utnytte arbeidsutvalget som er opprettet i Utvalget for offisiell statistikk for å få drahjelp i kvalitetsarbeidet. Rådet understreket at SSB bør følge opp kvalitetsprinsippene og -målene i omleggingen til Dapla.

SSB presenterte flere statistikktemaer i 2025. Det dreide seg om leveårsstatistikk, inntektsstatistikk, utvikling av naturregnskap, statistikk over klimautslipp og nasjonalregnskapet etter siste hovedrevisjon. Det var nyttig for rådet å få mer innsikt på disse områdene.

4.2. Datainnsamling og bruk av opplysningsplikt

Rådet skal, ifølge instruksen, vurdere SSBs bruk av opplysningsplikt med hjemmel i statistikkloven § 10. SSB fattet i 2025 vedtak om opplysningsplikt for foretak på to nye områder og ett vedtak som gjaldt opplysninger fra et offentlig saksbehandlingssystem. Den samlede oppgavebyrden for næringslivet i 2025 endte på 60 årsverk, fire ned fra året før. Rådet var fornøyd med reduksjonen i oppgavebyrden. Rådet tok opp behovet for samordning innen offentlig sektor og støttet SSBs innsats for å bidra til dette.

Rådet understreket viktigheten av at SSB kan innhente transaksjonsdata fra dagligvarekjedene (bongdata) og bankene (BankAxept) for å utvikle, utarbeide og publisere offisiell statistikk over forbruk og kosthold. SSB har utarbeidet et ferdig design for hele produksjonsløpet fra datafangst til publisering. En viktig del av arbeidet har vært å avklare hvordan mottak og behandling av data skal gjennomføres på Dapla på en måte som ivaretar tiltakene for personvern og dataminimering. SSB har hatt dialog med Datatilsynet om temaet gjennom 2025. Datainnsamlingen vil bli regulert i en forskrift. Det er en løsning som rådet støttet. Rådet la vekt på at forskriften vil gi en tydelig avgrensning for bruk av data. Samtidig må man være bevisst på hvilke føringer den setter for annen bruk av data seinere. Det er viktig å avklare hvem som har det formelle ansvaret for å levere data vs. hvem som faktisk leverer dataene. Rådet anbefalte SSB å undersøke eventuelle skjvheter ved å ha BankAxept som eneste kilde for bankdata. Omfanget av dataminimering bør vurderes for å sikre at datagrunnlaget gir tilstrekkelig kvalitet i statistikken. SSB bør også vurdere behovet for eventuelle ytterligere tiltak over tid. Rådet støttet planene for en åpen høring og understreket behovet for å ha god kommunikasjon med de berørte aktørene og bransjeorganisasjoner. Behovet for informasjon til husholdningene bør også vurderes.

4.3. Forsknings- og analysevirksomheten

Forskningsavdelingens årsrapport for 2024 viste at tilstanden for forsknings- og modellarbeidet er god. Det har blitt færre forskere i SSB de siste årene. Modellene blir veldig mye brukt, og det har vært et behov for å styrke modellarbeidet. Innflytelsen som forskningen i SSB har hatt på norsk politikk og samfunn ble vist gjennom tre «impact cases». Forskningsavdelingen bidrar til statistikkvirksomheten på flere områder. Rådet støttet SSBs planer for forskningsvirksomheten hvor det legges vekt på å levere godt på kjerneoppgavene, samtidig som det skal være rom for mer forskning og stadig utvikling av de økonomiske modellene. SSB vil arbeide langsiktig for å rekruttere de beste medarbeiderne og gradvis øke antall forskere. Rådet pekte på viktigheten av at SSB klarer å rekruttere og beholde gode forskere, og tok opp hvordan man legger til rette for publisering av forskningsresultater. SSB vil systematisere arbeidet med kompetanseutvikling for forskerne, spesielt dem som er i en tidlig fase av karrieren. Det er et mål å gjennomføre en smidig overgang til Dapla, og LOTTE-modellen flyttes først.

SSB presenterte skatteberegningsmodellen LOTTE og forskningen på inntektsulikhet i 2025. Det var nyttig for rådet å få mer innsikt på disse områdene.

4.4. Utviklingsarbeid i SSB

Rådet fortsatte å følge opp SSBs omfattende arbeid med omlegging til Dapla i 2025. Temaet ble behandlet på fire av seks møter. Nær 120 statistikker var lagt om 90 prosent eller mer ved utgangen av 2025. Målet på 168 var satt på et tidlig og usikkert grunnlag, og SSB så ikke på det noe lavere resultatet som dramatisk. SSB sa at en kritisk masse av statistikkene på flere områder er lagt over, og at stemningen blant medarbeiderne har blitt betydelig mer positiv. Rådet understreket viktigheten av at SSB lykkes med den resterende omleggingen til Dapla. Flere komplekse statistikker gjenstår. SSB varslet at de ville formulere nye mål fra 2026 og framover. Rådet etterlyste fortsatt en tydelig gevinstplan for prosjektet og mente at statistikkene med størst gevinstpotensial bør prioriteres høyt for omlegging. Rådet pekte på at SSB må balansere flere hensyn når man skal planlegge hva som skal

gjøres i hvilken rekkefølge. Behovet for å effektivisere og få ned kostnadene, blant annet gjennom avvikling av bakkesystemene, kan være styrende. Å se resultater av arbeidet kan være viktig for å holde motivasjonen i organisasjonen oppe, og det kan tale for å prioritere en rask omlegging av flest mulig statistikker. På den andre siden bør SSB utnytte det økende engasjementet i organisasjonen for å komme i gang med de komplekse statistikkene. Rådet var også opptatt av fellesfunksjonene. Hvis enkeltstatistikker legges over før viktige fellesfunksjoner er på plass, kan man miste gevinster eller måtte gjøre noe arbeid på nytt. SSB presenterte arbeidet med å legge om statistikken «Spesialisthelsetjenesten» for å vise et konkret eksempel på en slik prosess.

SSB orienterte også om status for annet utviklingsarbeid i «Veikart for utvikling i SSB». Framdriften var god på overordnet nivå, men med knapphet på ressurser, stort omfang og kompleksitet i arbeidet, var det nødvendig med tydelige prioriteringer. Det var risiko for forsinkelser på noen områder. SSB deltar i et tverretattlig program, Nye Altinn, for omleggingen fra Altinn 2 til Altinn 3. Programmet har en absolutt frist i 2026, og SSB regnet med å komme i mål i tide.

SSB utarbeidet en strategi for datadelingstjenestene i 2025, slik Finansdepartementet ba om i tildelingsbrevet, etter anbefaling fra rådet. Målene i strategien er å tilgjengeliggjøre data enklere, raskere og tryggere enn i dag. Strategien beskriver hvordan tjenestene skal utvikles til et helhetlig tilbud, basert på brukerbehov, ny teknologi og strenge krav til sikkerhet og personvern. SSB legger stor vekt på samarbeidet med helsesektoren siden en stor del av søknadene om tilgang gjelder en kombinasjon av data fra SSB og helsedata. Man samarbeider om å få på plass omforente krav til sikre analyserom, og bruken av slike rom vil skje gjennom samarbeid med norske universiteter og i samsvar med internasjonalt regelverk. SSBs strategi for deling av data handler også om å forenkle søknadsprosessen og interne arbeidsprosesser, gjennom å utvikle en ny søknads- og saksbehandlingsløsning og standardiserte prosesser på Dapla. Microdata.no skal videreutvikles i samarbeid med FHI og Sikt, i et fireårig prosjekt med midler fra medfinansieringsordningen. Rådet var opptatt av at strategien har et tydelig målbilde og beskriver hva som skal oppnås, hvordan og når. Man mente at et mål for SSB bør være å fase ut utlån av data innen en bestemt tidshorison. Rådet la vekt på behovet for en presis beskrivelse av hvordan dataene beskyttes, og hvilke krav SSB stiller til sikre analyserom. SSB ga uttrykk for at synspunktene fra rådet hadde betydning for den endelige utformingen av strategien. For SSB-data som ikke er sammenstilt med helsedata er målet at brukere av SSBs datadelingstjenester fra 2028 kun skal motta data gjennom microdata.no eller sikre analyserom. Det blir stilt krav til rutiner og systemer som sikrer trygg og forsvarlig overføring, mottak, lagring og bruk av data, med logging, varsling, revisjon og sanksjoner.

SSB orienterte rådet om den pågående oppdateringen av de internasjonale nasjonalregnskapsstandardene. FNs statistiske kommisjon vedtok System of National Accounts 2025 (SNA2025) i mars. Den europeiske standarden for nasjonalregnskap, European System of Accounts (ESA), skal oppdateres på bakgrunn av SNA2025. Mens SNA er det veiledende og overordnede rammeverket, er ESA juridisk bindende for Norge som følge av EØS-avtalen. Mange tekstlige endringer skal bringe mer klarhet i anbefalinger, mens noen nye elementer påvirker de viktigste makroøkonomiske indikatorene, som brutto- og netto nasjonalprodukt og nasjonalinntekt, samt nettofinansinvestering. Norge og flere land har uttrykt skepsis til en del av forslagene som vil påvirke makroaggregatene. De innebærer at antall forutsetninger øker for å beregne enkelte av de nye komponentene. SSB mener det er avgjørende å opprettholde høy pålitelighet og sammenlignbarhet i det sentrale nasjonalregnskapssystemet og nøkkelindikatorene. Norges forslag er at flere av endringene blir frivillige og rapporteres i supplerende tabeller. Det pågår diskusjoner i Eurostat om omfanget og tidsplanen for gjennomføringen. Rådet vil følge med på prosessen videre.

4.5. Strategiske administrative temaer

SSB utarbeidet en handlingsplan for etterlevelse av Nasjonal sikkerhetsmyndighets (NSM) grunnprinsipper for IKT-sikkerhet, som bestilt av Finansdepartementet i tildelingsbrevet for 2025. Rådet understreket viktigheten av at SSB kontinuerlig styrker informasjonssikkerheten og oppfyller grunnprinsippene. Rådet la vekt på å synliggjøre risikobildet, avklare hvilke risikonivåer som kan aksepteres og være tydelig på prioriteringer og nødvendige tiltak. Rådet anbefalte SSB å beregne kostnadene ved tiltak som reduserer risikoene innenfor et angitt tidsperspektiv og være tydelig på 1) hva SSB kan gjøre innenfor dagens budsjettamme med eventuelle omprioriteringer, og 2) hva som krever ekstra finansiering.

Handlingsplanen konsentrerer seg om de områdene som en kartlegging i 2024 identifiserte med lav grad av implementering. Planen og tiltakene er delt inn i tre nivåer: 1) kan iverksettes som planlagt innenfor dagens rammer og kapasitet uten behov for omprioriteringer, 2) krever intern omdisponering av tid og ressurser og 3) krever strategisk tilrettelegging, økt handlingsrom, styrket samarbeid eller langsiktig planlegging for innsats utover dagens kapasitet. Rådet mente at handlingsplanen vil være et hensiktsmessig verktøy i det kontinuerlige arbeidet med å styrke informasjonssikkerheten i SSB.

Rådet behandlet ledelsens gjennomgang av områdene informasjonssikkerhet og personvern på to møter i 2025, basert på rapporter fra sikkerhetsansvarlige og personvernombudet. Rådet pekte på risikoen for uventede hendelser og intern hendelsesrapportering som viktige områder.

SSBs operasjonalisering av handlingsplanen for økt informasjonssikkerhet har sammenheng med etableringen av en ny enhet for etterlevelse. Rådet vurderte SSBs forslag til organisering av en enhet som skal bidra til at SSB oppnår sine målsetninger om økt sikkerhet og et høyere modenhetsnivå når det gjelder etterlevelse. Rådet anbefalte en stabsfunksjon direkte under administrerende direktør. Rådet understreket at det er svært viktig å unngå sammenblanding av roller, hvor noen kontrollerer seg selv. SSB besluttet å etablere enheten for etterlevelse som en del av seksjon for metoder. SSB la vekt på synergievinster gjennom samarbeid mellom etterlevelse og kvalitetsområdet. Fire stillinger knyttet til informasjonssikkerhet, beredskap og personvern ble flyttet fra staben i administrasjonsavdelingen til seksjon for metoder høsten 2025. Rådet vurderte SSBs planer for oppfølgingen av etterlevelse, med oppgaver for den nye enheten og grensdragning mot andre oppgaver og linjer i SSB. I starten vil man prioritere oppgaver som gir oversikt, struktur og system for det videre arbeidet, på områder som dokumentstyring og avvikshåndtering. Rådet understreket viktigheten av at enheten har en spisset rolle, et klart ansvar og en tydelig plassering i organisasjonskartet, mens ansvaret for å etterleve regler og rutiner ligger i linja.

Rådet ga innspill til SSBs overordnede risikovurdering for 2025. Rådet anbefalte å inkludere beskrivelser av gjenværende risiko etter at foreslåtte tiltak for å redusere risikoen på identifiserte områder er gjennomført. SSB trakk fram at flere risikoer fra risikovurderingen i 2024 fortsatt gjaldt. I tillegg var det nye momenter, blant annet risikoen for at økt geopolitisk usikkerhet gir vesentlige endringer i rammebetingelsene for SSB. Rådet pekte på at dette temaet endrer seg svært raskt for tida, og at SSB kunne vurdere om det var nyttig å knytte det mer konkret til andre spesifikke risikoer.

SSB orienterte om den vedtatte langtidsplanen for 2025–2027. SSB startet høsten 2025 en prosess for å vurdere om det var behov for å gjøre endringer i SSBs mål og prioriteringer. Det ble utarbeidet en analyse av politiske, økonomiske, sosiale og teknologiske faktorer (PEST) som påvirker SSB. Rådet pekte på utviklingstrekk som bør løftes mer fram i strategien, som betydningen av kunstig intelligens, teknologi, sikkerhet, beredskap, geopolitikk og tillit under press. SSB vil videreføre hovedmålene i nåværende strategi, revurdere delmålene og gjøre operative prioriteringer i en oppdatert langtidsplan.

SSB orienterte om at budsjettsituasjonen er krevende. I 2025–2026 krever omleggingen til Dapla mye ressurser, det var engangsutgifter til nye lokaler i Kongsvinger i 2025, og finansiering av en del utviklingstiltak i nasjonalt program for offisiell statistikk er ikke avklart. SSB gjennomførte flere kostnadsreducerende tiltak i 2025. SSB var bekymret for at det kan bli nødvendig å legge ned statistikker og redusere publiseringshyppighet og informasjonsvirksomhet for brukere. På høsten orienterte SSB om at man fikk noen tilleggsmidler på spesifikke områder i revidert nasjonalbudsjett.

SSB orienterte om status for forbedringstiltakene etter forrige runde med ekstern fagfelleevaluering i det europeiske statistikk-systemet (ESS peer review). SSB rapporterer status for gjennomføringen årlig til Eurostat til og med utgangen av 2027. Rådet var positiv til at mange av tiltakene etter ESS peer review var gjennomført, og anerkjente begrunnelsen for at enkelte tiltak var forsinket.

Rådet vurderte utkastet til SSBs årsrapport for 2024, spesielt leders beretning og vurderingen av framtidssutsikter. Årsrapporten gir nyttig bakgrunnsinformasjon for rådets egen årsrapport. Rådet mente at utkastet var godt gjennomarbeidet og støttet vurderingen av framtidssutsikter. Rådet ga innspill til noen temaer i leders beretning.

4.6. Andre temaer

SSB har utviklet et nytt API og et nytt brukergrensesnitt i Statistikkbanken, PxWeb2.0, i samarbeid med statistikkbyrået i Sverige. Det nye brukergrensesnittet gir en mer brukervennlig formidlingsløsning. Målet har vært å gjøre det enklere for brukerne å finne de relevante tabellene og lage egne sammenstillinger. Det har kommet gode tilbakemeldinger i brukertester. PxWeb er en åpen kilde-applikasjon som brukes av 122 organisasjoner og offentlige etater i 47 land.

SSB orienterte om endringer i forordningen om europeisk statistikk som EU vedtok i 2024, og som vil bli innlemmet i EØS-avtalen. SSBs vurdering er at de endringene som berører nasjonale statistikkmyndigheter allerede er ivarettatt i den norske statistikkloven fra 2019. Endringene vil derfor ikke ha vesentlige konsekvenser for SSB og andre norske statistikkmyndigheter.

Andre orienteringssaker i 2025 var status for flyttingen i Kongsvinger og planene for jubileumsåret 2026 når SSB er 150 år.

5. Prioriterte saker for rådet i 2026

Rådet vil prioritere strategiske saker som belyser SSBs faglighet, metodiske integritet og formidling av statistikk og forskning. Det er viktig at SSB kommuniserer aktivt i rollen som leverandør av kvalitetssikret og relevant kunnskap. Rådet er opptatt av at samfunnets tillit til SSB bevares og ønsker å bidra til vurderinger av hvordan arbeidet med statistikk og forskning kan styrkes ytterligere. En prioritert sak er forslaget til nytt nasjonalt program for offisiell statistikk fra 2028 og utviklingen av offisiell statistikk for å dekke samfunnets behov framover. Det er nyttig å få innsikt i ulike deler av statistikk- og forskningsvirksomheten og se på SSBs aktiviteter ut fra flere perspektiver. Arbeidet med forskriften om opplysningsplikt for transaksjonsdata til offisiell statistikk over forbruk og kosthold og gjennomføringen av tiltak for personvern og dataminimering blir viktige saker i 2026. Rådet vil fortsatt følge opp omleggingen til Dapla, arbeidet med økt informasjonssikkerhet, oppfølging av etterlevelse og de strategiske planene for datadelingstjenestene, i tråd med handlingsplanene, strategiene og styringsstrukturene som er etablert. I den krevende situasjonen med mange store utviklingsoppgaver og stramme budsjetter, må SSB prioritere strengt og effektivisere sin virksomhet. Rådet vil følge opp hvordan SSB avstemmer ambisjonsnivået og budsjetttrammene og synliggjør konsekvensene av nedprioriteringer og budsjettkutt.

Vedlegg: Oversikt over saker i 2025

Møtedato	Sak	Type
23.1.2025	Bruk av opplysningsplikt i 2024	Vurdering
23.1.2025	Rådets årsrapport – disposisjon og budskap	Vurdering
23.1.2025	Tema: Levekårsstatistikk	Orientering
23.1.2025	Utvikling av naturregnskap (jf. nasjonalt program for offisiell statistikk)	Orientering
23.1.2025	Budsjett 2025–2026	Orientering
23.1.2025	Status for flytting i Kongsvinger	Orientering
28.2.2025	Informasjonssikkerhet og personvern	Vurdering
28.2.2025	Status for omlegging til Dapla	Vurdering
28.2.2025	SSBs årsrapport 2024	Vurdering
28.2.2025	Rådets årsrapport 2024	Vurdering
28.2.2025	Vedtatt langtidsplan 2025–2027	Orientering
2.4.2025	Handlingsplan for økt informasjonssikkerhet	Vurdering
2.4.2025	SSBs overordnede risikovurdering – første vurdering av viktige temaer	Vurdering
2.4.2025	Oppfølging av tiltaksplanen fra ESS peer review	Vurdering
2.4.2025	Endringer i forordningen om europeisk statistikk	Orientering
2.4.2025	Status for omleggingen til Altinn 3	Orientering
2.4.2025	Skatteberegningsmodellen LOTTE	Fagseminar
8.5.2025	Rapport om kvalitet i offisiell statistikk	Vurdering
8.5.2025	Innhenting av transaksjonsdata	Vurdering
8.5.2025	Planer for forsknings- og analysevirksomheten i SSB - herunder orientering om forskningsavdelingens årsrapport	Vurdering
8.5.2025	Organisering av enhet for etterlevelse	Vurdering
8.5.2025	SSBs overordnede risikovurdering	Vurdering
8.5.2025	Handlingsplan for økt informasjonssikkerhet	Vurdering
8.5.2025	Status for omlegging til Dapla - herunder presentasjon av omlegging av statistikken «Spesialisthelsetjenesten»	Orientering
8.5.2025	Ny nasjonalregnskapsstandard	Orientering
22.9.2025	Rapportering av informasjonssikkerhet og personvern – ledelsens gjennomgang	Vurdering
22.9.2025	Strategisk vurdering av datadelingstjenestene	Vurdering
22.9.2025	Gjennomgang av Strategi for SSB	Vurdering
22.9.2025	Bruk av opplysningsplikt 1. og 2. tertial	Vurdering
22.9.2025	Status for veikart for utvikling, herunder Dapla	Orientering
22.9.2025	Budsjettsituasjonen	Orientering
22.9.2025	Arbeid med forslag til statistikkprogram fra 2028	Orientering
3.12.2025	Foreløpig tildelingsbrev for SSB	Vurdering
3.12.2025	Plan for oppfølging av etterlevelse	Vurdering
3.12.2025	Status for omlegging til Dapla	Vurdering
3.12.2025	Mer brukervennlig formidling i Statistikkbanken	Orientering
3.12.2025	SSBs 150-års jubileum i 2026	Orientering
3.12.2025	Årshjul 2026	Orientering
2.12.2025	Inntektsstatistikk og forskning på inntektsulikhet	Fagseminar
2.12.2025	Utvikling av naturregnskap	Fagseminar
2.12.2025	Statistikk over klimautslipp	Fagseminar
2.12.2025	Nasjonalregnskapet etter siste hovedrevisjon	Fagseminar